

ÇAĞDAŞ BİR SES: SERKAN TÜRK'ÜN *BAK ÖNÜMÜZDE YENİ BİR MEVSİM* ESERİNDE İZLEKSEL KURGU

A CONTEMPORARY VOICE: THE THEMATIC FICTION IN SERKAN TÜRK'S WORK OF *BAK ÖNÜMÜZDE YENİ BİR MEVSİM*

BURAK ARMAĞAN

Dr. Öğr. Üyesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Assoc. Prof. Dr., Ağrı İbrahim Çeçen University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Turkish Language and Literature

burakarmagan1987@gmail.com

 <https://orcid.org/0000-0002-6966-9656>

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Dergisi-Journal of Turkish Language and Literature
TÜRKDED-5, Aralık -December 2022 Rize

Makale Türü-*Article Types* : Araştırma Makalesi-Research Article

Geliş Tarihi-*Received Date* : 17.11.2022

Kabul Tarihi-*Accepted Date* : 12.12.2022

Sayfa-*Pages*: 57-66.

Atıf/Citation: Armağan, Burak (2022). “Çağdaş Bir Ses: Serkan Türk’ün Bak Önümüzde Yeni Bir Mevsim Eserinde İzleksel Kurgu”, *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 3/2: 57-66.

ÇAĞDAŞ BİR SES: SERKAN TÜRK'ÜN *BAK ÖNÜMÜZDE YENİ BİR MEVSİM* ESERİNDE İZLEKSEL KURGU

Dr. Öğr. Üyesi Burak ARMAĞAN¹

Özet

1977 yılında Trabzon'da doğan Serkan Türk şiir, roman, öykü türlerinde verdiği eserlerle edebî dünyaya katkı sağlar. Pek çok dile çevrilen yapıtlarında insan ve gerçek bağıntısının peşinde koşan sanatçı, insan gerçeği ile gerçeğin insanını buluşturur. *Bak Önümüzde Yeni Bir Mevsim*, Serkan Türk'ün dördüncü öykü kitabı olarak yayımlanır ve on iki hikâyeyi içerir. Olay anlatımından ziyade durum gösterimlerine yer verdiği bu hikâyelerde; kıyıda/kenarda kalmış sıradan insanların günlük rutinlerini, telaşlarını, hassasiyetlerini ele alır. Doğduğu toprakların izlerini metne taşıırken Anadolu kimliğinden taviz vermeyen yazar, popülerleşen metropol kargaşası anlatılarından uzak durup hayata tutunma gayretindeki “diğerleri”ni, kendi dünyaları içinden yansıtır. Yalnızlık, aidiyetsizlik, iletişimsizlik, bireyleşme çabası, varoluş kaygısı gibi izlekler etrafında gösterimlerini yaptığı karakterlerin hem maddi hem manevi anlamda ölüm karşısındaki tutumlarını, kayıtsızlıklarından maraziliklerine doğru değişen çizgide aksettirir. Modernizmin kıskacındaki insanların hayatı algılayış biçimlerini çoğunlukla duyarlılık-duyarsızlık çatışması çerçevesinde işlediği öyküleri, eser adında yaptığı göndermede olduğu gibi, “sonra”nın inşasına zemin hazırlar. Böylece kurgunun, hedef kitledeki okurların zihinlerinde yeniden üretilmesine, yaşayabilmesine ve sürebilmesine imkân tanır. Bu çalışmada, *Bak Önümüzde Yeni Bir Mevsim* eserinde yer alan öykülerin izleksel kurgusuna değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Serkan Türk, öykü, tahlil, izlek.

A CONTEMPORARY VOICE: THE THEMATIC FICTION IN SERKAN TÜRK'S WORK OF *BAK ÖNÜMÜZDE YENİ BİR MEVSİM*

Abstract

Born in Trabzon in 1977, Serkan Türk contributes to the literary world with his works in the genres of poetry, novel and stories. The artist, who pursues the relationship between human and reality in his works translated into many languages, brings the human reality and the real person together. *Bak Önümüzde Yeni Bir Mevsim* is published as Serkan Türk's fourth story book and includes twelve stories. In these stories, in which he uses situation representations rather than event narration, he deals with the daily routines, bustle and sensitives of ordinary people on the coast. The author, who does not neglect to show his Anatolian identity while transferring the traces of his hometown to the text, tries to stay away from popular metropolitan narratives by reflecting the “others” who are trying to hold on to life from their own world. He reflects the attitudes of the characters, which portrays around themes such as loneliness, lack of belonging, lack of communication, individuation effort, and existential anxiety, towards death, both materially and spiritually, in a line that changes from difference to morbidity. His stories, in which people in the grip of modernism deal with the way they perceive life mostly within the framework of the conflict of sensitivity and insensitivity, lay the groundwork for the construction of “after”, as in the reference to the title of the work. Thus, he allows the fiction to

¹ Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Fen – Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, burakarmagan1987@gmail.com, 0000-0002-6966-9656.

be reproduced, lived and sustained in the minds of the readers in the target audience. In this study, the thematic fiction of the stories in *Bak Önümüzde Yeni Bir Mevsim* will be discussed.

Key Words: Serkan Türk, short story, analysis, theme.

Giriş

Öykü, şiir, deneme türlerinde verdiği eserlerle çağdaş Türk edebiyatının temsilcilerinden olan Serkan Türk'ün dördüncü öykü kitabı olarak yayımlanan *Bak Önümüzde Yeni Bir Mevsim*, “izleğe dönük verileri ile bireysel koddan evrensel koda derinleşme çabası[nın] insan ve toplum sorunları odağında kurguya taşın[dığı]” (Eliuz 2021: 16) on iki hikâyeyi içerir. Modern dünyada kişilerin yaşadığı parçalanma, tutunamama, kuşatılma, yalnızlık, yabancılaşma, iletişimsizlik durumlarının nedenlerinin “Küçük Şeyler” dışındaki tüm öykülerde bizzat karakterlerin anlatımları üzerinden aktarıldığı “statik” (Erden 2009: 17) ve “dramatik” (Yivli 2019: 19) karakterli öyküler, yaşamın kıyısındakilerin trajedileridir. “Kalbim Oyuncak Bir Gemi Senin Sularında” ve “Fotokopici Dükkânı” hikâyeleri dışında isimlerine yer verilmeyen karakterler, bazen bireysel tercihler bazen dışsal zorunluluklar nedeniyle varoluş ve bireyleşme aşamalarını tamamlamamışlardır. Nedenlerin anlatılıp sonuç gösterimlerinin yapıldığı kurgular, aslında tam da bu noktada başlar. Zira eser, isminde gizlenen sonra'nın nasıl inşâ edileceğinin tasarrufunu okura bırakarak sorgulamalar üzerinden gelecek üretimi yapılabilmesini sağlar. *Bak Önümüzde Yeni Bir Mevsim* adı, eksik bırakılmış olsa da umut çağrısının dile getirimidir. Hâliyle sahip olduğu olumlu imaj, zihinlerdeki gelecek senaryosu tasarımının benzer düzlemde ilerlemesi gerektiği kanaati uyandırır. Fakat ölüm ve kayıp eksenine yerleştirilen hikâyelerde öndeki mevsim, bahar veya yaz değil kıştır. On bir öykü boyunca muhafaza edilen bu yapı, on ikinci ve son öyküde değişime uğrar. Ümitvar olabilmek için perspektif geliştirmenin, olaylara farklı noktadan bakmanın zorunluluğuna dikkat çekilir. Böylece kurgu içerisinde hüküm süren karamsar tablodan umuda geçiş yapılır.

İzleksel Kurgu Açısından *Bak Önümüzde Yeni Bir Mevsim*

Eserin ilk hikâyesi “Hitler ve Yoldaki Üç Kişi”, ismi verilmeyen kahraman-ben bakış açısına sahip anlatıcının geriye dönüşle tren yolculuğunda başından geçenleri aktarması üzerine kuruludur. Kurguda, çoğunluğun oluşturduğu tahakküm dizgesinin zorbalığa dönüşerek bireysel sınırları ihlal edişi ve özgürlüğün kısıtlanması örneklendirilir. İş görüşmesi yapmak üzere büyük şehirlerden birine seyahat eden başkişi, kompartımanına gelen biri kadın üç kişinin hiç susmadan konuşup ağır kokulu yiyecekler tüketmelerine sabırla tahammül eder. Bu nahoş ortamda sessizliğini muhafaza eden anlatıcı kahraman, yolculardan birinin çekirdek çitlemeye başlaması üzerine rahatsızlığını dile getirip çekirdek yememelerini rica eder ve söylem düzeyinde harekete geçer. Zira “varoluş, eylemi gerektirir” (Sağlık 2005: 146). Fakat yolcuların “Niye yemeyecekmişiz” (Türk 2014: 8) tepkisiyle karşılaşır. Tahammül sınırlarını zorlayan umursamazlık eyleminin devamında kendisine de çekirdek ikramında bulunduğu yanlışı anlaşıldığını söyleyen başkişi, bu sefer “Biz niye yanlışı anlayalım kardeşim, sen kendini anlatamıyorsun” (Türk 2014: 9) itirazına muhatap kalır. Bu gibi durumlar karşısında takıntılı olduğuna yönelik açıklamaları dinlenmeyip alaya alınan anlatıcının akabinde kompartımanı terk etme girişimi ise “sen bizi rahatsız ettikten sonra çıkıp buradan gidemezsin” (Türk 2014: 9) ihtarıyla engellenir. Başa çıkma gücünün kalmadığını, daha da önemlisi bunun gereksizliğini kavrayan başkişi, susup oturarak yolculuğunu tamamlar. Öyküde, hem fiziksel hem psikolojik anlamda sıkıştırılan, özel alan saldırılarına uğrayan, anlaşılma, kendini gerçekleştirme gayesi

güden ancak susturulup hak gaspı yaşayan, ötekileştirilen ve kuşatılan bir karakter üzerinden genelin uyguladığı dikta ve iletişimsizlik açıklanır.

“Hadi Öldür Şunu Aslanım”da yine isimsiz kahraman-ben anlatıcının düşüşü işlenir. Radyo programcılığından hayvan kavgası anlatıcılığına sürüklenen kahramanın gerek aile gerek iş hayatında geldiği nokta, savruluş sürecinde adım adım anlamsızlığa düşüşü ele alınır. İşinden atılan, eşinden boşanıp nafakayı ödeyemediği için çocuklarını da göremeyen başkişi para kazanabilmek için tazi yarışını ve horoz kavgası anlatıcılığı yapmaya başlar: “Bütün seyircilerin gördüğü bir şeyi başka birinin anlatması kadar saçma bir şey yoktu fikrimce (...) İnsan bir kere çukura düşmeye görsün her türlüşünü kabul ediyor” (Türk 2014: 13-14). Yaşama tutunma mücadelesi “Kimin gücü kime yetiyorsa o kalıyor ayakta” (Türk 2014: 15) mottosuna takılan ve engelleri aşamayan başkişi, çikışsızlık içinde çırpınan karakter sergiler, kendisini yenilen horoz veya tazının yiyecek ödülü bir tavşan ile aynileştirerek mağlubiyetini ilan eder. Böylece, kaçış ve arayış çabaları sonuçsuz kalır, “toplumsal yapının kendisine biçtiği role razı ol[ur]” (Uyar 2021: 29), insani özden uzaklaşanların kurduğu düzene istemsizce eklenip yarattıkları tahribatı deneyimleyerek ötekileş(tiril)ir.

“Krampon Kazası” öyküsünde, evine giren bir güvercinin oluşturduğu çağrışımlar vesilesiyle başkişinin geçmişini anımsaması konu edilir. “Kaçtığı şey ben değildim. Kaçtığı şey onu buralara kadar sürüklemişti” (Türk 2014: 17) düşüncesiyle dışarıdan kaçış hâli içindeki ürkek güvercini muhafazaya alan kahraman, aynı gün aldığı kitabın *Güvercin* ismini taşıması ve babasının ölümü esnasında avucunda güvercin oyuncağı bulunması olayları arasında bağ kurar: “Benim çocukken oynadığım oyuncak bir kuşu buluyorlar kollarının arasında” (Türk 2014: 23). Tesadüf sınırlarını aşan benzerliklerde güvercin, savunmasızlığın ve korunmasızlığın bir simgesi olarak işlenip başkişinin temsili olur. Baba yokluğu içinde geçirdiği çocukluğunda koruyucu figürün eksikliğinden kaynaklı tamamlanamamışlığı ve terk edilme durumunun getirdiği öç alma isteğiyle zaman zaman hırçınlaşan kahraman, babasından gelen hediye kramponu giydiği bir maçta başka bir çocuğu kasten sakatlar. Futboldan hoşlanmadığı hâlde bunla ilgili hediye göndermesini, babasının kendisini tanımamasına bağlayıp intikam arzusunu başkasına yöneltir. Çözümün yanlışlığını anladığında, babasızlıkla yaşadığı yarım kalışını ve ona duyduğu kızgınlığını aşmak için, evine giren güvercini gökyüzüne salar: “Madem bir öykünün ana kahramanı olamıyoruz, ne diye orada oyalanalım? En iyisi kaçmalı” (Türk 2014: 18). Ruhundaki yıkıntıyı onarabilmek adına özgürleşebilme ediminin sembolik gösteriminden yararlanan başkişi, kendini gerçekleştirme hamlesinde bulunur ve eserin isminde yer alan yeni mevsime ulaşabilme umudunun göndergelerinin taşıyıcılığını üstlenir.

“Son Durak”, geçmişe özlemin ve yitirilerin hikâyesidir. Umutsuz bekleyişlerin içinde geriye dönme isteği ve bir arada olma ümidinin kişiyi yaşama bağlayan esas unsurlar olduğunun farkındaki anlatıcı kahramanın hâlde duyduğu memnuniyetsizliğin işlendiği öyküde yalnızlıkla birleşen çaresizliğin hazin boyutları gösterilir: “Dünya yüzeyinde beni geçmişe döndürebilecek bir güç olsa yalnız sana, seninle ait olan günlere dönmek isterdim (...) İnsan bir başkasının ayak sesine muhtaç olur mu? Ayak sesine muhtaçtım!” (Türk 2014: 29). Kaybedenlerin ve kaybedilenlerin görüntülerinin hayatın son evresindeki manevi etkisine değinilerek yaşayan bir ölüye dönüşmenin trajedisi üzerinde durulan öyküde var olabilme imkânsızlığı kimsesizlik, yalnızlık temel izlekleri etrafından işlenir.

“Son Durak” ile benzer tematik kurguya sahip olan “Hiç Yaşamamış Gibi Olmak” hikâyesinde, yalnızlık kıskacındaki bir temizlik görevlisinin platonik bir aşka tutuluşu ve rüyalarına giren aşkını çıkan yangında kaybedişi anlatılır: “Oysa asla güçlü biri olmadım. Karanlıktım. Yalnız insanlar öyle olurdu. Düğmelerini ısracak, yiyecek kadar yalnızlaşabiliyordum üstelik. Kendimi nereye süpürecektim (...) Bir yaşamım olsun istiyordum”

(Türk 2014: 33). Kimsesizlikten kaynaklı memnuniyetsizlikle örülü hayatını anlamlı kılacağını düşündüğü genç kadınla tanışma fırsatı bile yakalayamayan anlatıcı kahraman, silik bir kişilik özelliği taşıdığıının farkındadır: “Biz insan soyundan gelenler arasında da geride duranlar, birilerinin gölgesinde kalanlar yok muydu sanki” (Türk 2014: 33). Onun fark edilmeyen, görülmeyen, önemsenmeyen konumuyla belirginleşen çaresizliği, diğer öykülerde olduğu gibi, aciz hayvanların metaforik kullanımı üzerinden somutlaştırılır. Yaşlı bir köpeğin ölümü ve ölüm sonrasındaki huzurlu görüntüsüne şahit olan temizlik görevlisi, bunu kendi sonu ile özdeşleştirir. Tek başınalığın çıkışsızlığını aşamayan anlatıcı, “yaratıcı ve yaşatıcı gücün eyleme dönüştürülmesi[nde]” (Eliuz 2021: 9) başarısız, yaşamın kıyısında kalan, kendini gerçekleştirmediğini düşündüğü arzu nesnesine ulaşamayan, kenardan izlediği hayata dâhil olamayan, varlık gösteremeyen ve nihayetinde bireyleşebilme ümidini yitiren bir karakter hüviyetinde görünür. Böylece, öykü adında tezata dayalı hâlde “yaşamamış” ve “olmak” kelimeleriyle verilen varlık-yokluk ayrımının kendisindeki ayniyetini sunar.

Yazarın kitabına isim olarak seçtiği, eserin altıncı hikâyesi “Bak Önümüzde Yeni Bir Mevsim”de yirmi bir yıl önce eşini kaybeden bir adamın nesnelere canlandırdığı geçmişin eylemsizleştirici etkisi altındaki durumu gösterilir: “İnsanlar ölür, elbiseleri kalır geriye” (Türk 2014: 41). Ölüm hadisesinin kendi kişisel kıyameti olduğunu, başkalarının hayatın olağan seyrinde ilerlediğine şahitlik ederek anlayan adam, arkadaşlarının yönlendirmeleriyle yaşama yeniden alışma ve tutunma serüvenine girmeye çalışır: “Günler geçer, körlük geçmezdi bilirdim (...) Bu kimsesizliğe bir süre dayanmaya çalıştım. Baktım olmuyor aynı ev, aynı yalnızlıkla” (Türk 2014: 38-39). Yalnızlığını eşinden kalan elbiselerle gidermeye uğraşan anlatıcı kahraman, kendisi gibi eşini kaybeden genç bir kadına karşı ilgi beslemeye başladığında geçmişin izlerini taşıyan elbiseleri eskiciye verir. Ancak bu eylem mazinin değil “kimliksizleşmesine ve ötekenden ödünlediği kimliği içselleştirmeye çalışırken tökezlemesine” (Kanter 2012: 76) yol açan bilincin terki şeklinde, geleceğin biçimlendirilmesi ve an’a başkaldırı olarak düşünülmelidir. Meta öncül düzen içerisinde bireyleşebilmenin sınırlılıklarını yansıtan elbise formu, kahramanın bağımsızlığının engeline dönüşür. Yaşanmış gerçeklikteki duysal yapının nesne haricinde de korunabileceğini düşünen adam, eylemi ile dünya üzerinde olma/ yaşama ediminin zorunluluğu hâlindeki gelecek tasarısını, dolayısıyla kendileşmesini gerçekleştirecek, öykü adındaki “yeni bir mevsim” çağına erişebilecektir. “Giderek ihtiyarladım. Balkondaki saksılarda kuruyan çiçekler gibiyim” (Türk 2014: 41) ifadeleriyle her ne kadar ulaşacağı yeni mevsimin bahar olmayacağını sezdirse de öykünün temel meselesi, pasif yaşam-aktif son arasında yapılacak tercihin bağımlılık veya özgürlük getirecek oluşudur.

Ömrün son evresini yalnızlık bağlamında ele alan öykülerden diğeri olan “Bir Yakınım İçin”de, önceki hikâyeye “Bak Önümüzde Yeni Bir Mevsim”deki karakterin gerçekleştirebildiği aktif son seçimini yapamayıp pasif yaşam kıskacında sıkışan başkişinin hayata ve kendisine dair anlatımları yer alır: “Zamanım azalıyordu. Geride yapılmamış yüzlerce iş bırakmıştım. Bir tuğla da üstüne koymaya kalkışmıyordum. Bir ormanım yoktu, tek bir dikili ağacım. Başkalarının ağaçlarına, başkalarının dikili taşlarına bakarak ömrümü tüketiyordum” (Türk 2014: 44). Çocukluğunda deprem enkazı altında kalan, saatler sonra moloz yığınları arasından çıkarılabilen ancak tüm yakınlarını kaybeden isimsiz başkişi, yaşı dolana kadar yetimhanede kalır, sonrasında hayata atılır: “İş buldum çalıştım. Aş buldum yedim. Çalışmayı bir alışkanlığa dönüştüremedim” (Türk 2014: 45). Onun eylemsiz hayatı tercih edişi, ölümün yakınlığını bilişinden kaynaklanırken yaşamın anlık zevklerinden geri duruşu yalnızlığından ileri gelir. Kimsesizlik/tek başınalık ile amaçsızlaşan başkişi, çocukluğundan itibaren benimsediği yardım kabul etmeyen dik duruşunu eczanede ilaç alırken de gösterir. Öykünün adına kaynaklık eden

bu durum son kısımda, parkta rahatsızlanıp etraftaki çocukların ona taksi çağırması ile mecburen değişir. Böylece anlatı başında “Sararmaya başlayan yaprakların başka bir mevsimin habercisi olduğunu kaç zamandır bilirim” (Türk 2014: 43) söylemi ile eser adındaki “yeni bir mevsim”e yapılan gönderme, dönüşen hayat seyri çerçevesinde tamamlanır.

“Kalbim Oyuncak Bir Gemi Senin Sularında” adını taşıyan sekizinci hikâyede, başkişi Oktay’ın sevdiği kadının ölümünden on yedi yıl sonra, onu kaybettiği günü ve sonrasında yaşadığı pişmanlıkları, duyduğu özlemi anlatılır: “Eksiğimin ve fazlalığının sen olduğunu biliyorum” (Türk 2014: 49). Anlatıcı kahraman, “Bak Önümüzde Yeni Bir Mevsim” öyküsündeki başkişinin eşinin elbiselerini verdiği eskicidir. O da diğer karakterlerde olduğu gibi hayatı kıyıda izleyen, iç ben’e yönelen, duygu ve hayal yoğunluğu içerisinde manevi tahribat yaşayan bir yapı sergiler. Ölüm karşısındaki yarım kalışına çözüm üretemeyen Oktay’ın yalnızlık pençesinde savrulması, öykü adında göndermede bulunduğu gibi oyuncak bir geminin su üzerindeki yalpalaması şeklinde sergilenir.

Eserin Tanrısal bakış açısına sahip anlatıcı tarafından nakledilen tek hikâyesi olan “Küçük Şeyler”de, küçük şeylerle yaşama tutunma, böylelikle hayatın anlamlandırılması söz konusudur. Doğum fotoğrafçısı olan öykü başkişisi, yeni doğan bebekler, parkta oynayan çocuklar, su kuşları gibi merhamet uyandıran, masum yapılarıyla hayatı güzelleştiren küçük şeyleri fotoğraflayıp anı hâline getirir: “Doğum fotoğrafları çekiyordu. Yüzlerce bebeğin dünyaya gelişine tanık olmuştu. Bu özel ânı yaşamak evrendeki sırlardan birinin kendisiyle paylaşılması anlamına da geliyordu onun için” (Türk 2014: 58). Ancak öykülerin hepsinde yer alan karakterlerin kıyıda kalmışlığı onun için de geçerlidir. Zira bebeklerin fotoğrafını çekip hatıralarını ebedî kılmaya çalışsa da kendisi bir bebek sahibi olmaktan korkar. Bu durum gerçeğin sürdürülebilirliğinde etkinleşmediğinin göstergesidir.

“Fotokopici Dükkânı”, ana olaya kenardan tesadüf eden başkişi Ergin’in şaşkınlık ve kayıtsızlık durumlarının gösteriminden oluşur. Sakin bir kasabada, sıradan bir hayat geçiren fotokopici Ergin, günlük rutinleri içinde iken bir cinayet zanlısının mahkemeye verdiği fotokopileri kendisinin çektiğini öğrenir. Zanlı ile karşılaşmış olduğuna değil de kasabadan böyle birisinin çıktığına daha çok şaşırarak başkişi, “muhafaza ederek ve muhafaza etmenin devredilmesi gereken bir hayat nizamı olduğuna inanarak yaşa[yan]” (Narlı 2016: 201) taşralı kimliğini yitirerek tüm duyarsızlığıyla kahvaltısını yapmaya devam eder. Bu hâli ile modern dönemin yabancılaşan bireyini örneklendirir.

“Wannsee’nin Mavi Suları” hikâyesinde, biri memleketinde öbürü Berlin’de yaşlanmış olan, birbirlerine kavuşmadan hayatlarının sonuna erişeceklerinin bilincindeki iki kız kardeşin özlemleri ve üzüntüleri betimlenir. Anlatıcının annesi ve teyzesinin yaşadığı, aynı adama âşık olmanın bir sonucu hâlinde değerlendirilen bu ayrılık, fiziksel yitiriş yanında ruhî ölümü de beraberinde getirir: “Yitirmek nedir bilen annem ‘o benim evladım’ dediği kardeşini koyu karanlıklara, bilinmezün ülkesine gönderdiğinden beri sayıklar koltuğunda” (Türk 2014: 73-74). Geride kalan konumundaki annenin başkişi yapıldığı öyküde yarım kalmışlık ve tamamlanamayacak oluşun yarattığı tahribat üzerinde durulurken manevi varoluşun gerektirdikleri sorgulanır, “insan, kendi yaşamını değil, diğerinin yaşamını kontrol ettiği nispette insandır” (Burtek 2007: 110) gerçeği sunulur.

Eserin son öyküsü olan “Ailenizden Biri Beklenmedik Bir Anda”da, anne, baba ve iki yetişkin çocuktan oluşan ailenin bir akşam yemeği öncesindeki sohbetleri sırasında baba karakterinin gördüğü bir rüyayı anlatması, çocuğun rüya tabirinden bunun yorumuna bakması ve ölüm bahsini görmezden gelmesi anlatılır. Çocuk, soğuk yüzüyle yeterince endişe verici bir olay olan ölümün beklenmeyen bir zamanda gerçekleşebileceğini öğrendiğinde tedirginlik

durumunun artacağını düşünüp farklı bir yorumdan bahsederek aslında ölümü uzaklaştırma niyeti güder: “Ailenizden biri beklenmedik bir anda ölecek ya da zenginlik bulacak sizi” yazıyordu bir sayfada (...) ‘Devlet kapısında bir işe işaret ediyormuş rüya’ dedim umursamaz bir ses tonuyla” (Türk 2014: 79). Zıt iki durumun bir arada verilmesiyle hayatın keskin yönleri olduğu, kişinin yaptığı seçimlerin yaşamını belirlediği vurgularının yer aldığı öyküde, anlatıcının ölüm-yaşam arasındaki tercihi, eser adına gizlenen ‘sonra’nın inşa edilme sürecini başlatır. Böylece öykü isminde “ailenizden biri beklenmedik bir anda” şeklinde verilir ve eksik bırakılan alanın, olumlu göndergelerle doldurulması temenni edilir. Son hikâyenin sahip olduğu bu yapı, diğer tüm öykülerde bulunan karamsar tablolara rağmen umut ışığının varlığını hatırlatması bakımından önemlidir. Ancak, hayatın sunduklarının insanın kendi tercihlerinden ileri geldiği mesajının verildiği de unutulmamalıdır.

Sonuç

On iki hikâyeden oluşan *Bak Önümüzde Yeni Bir Mevsim*’de çağın bireysel huzursuzlukları, kargaşa/kaos ortamlarından ziyade metropol dışı bölgelerde yaşayan insanlar üzerinden ele alınır. Yalnızlık, yabancılaşma, iletişimsizlik, özlem, pişmanlık gibi manevi tahribatların farklı coğrafya ve kimliklerdeki boyutlarının gösterildiği öyküler, çoğunlukla karakterlerin kayıpları, mağlubiyetleri ve tamamlanamamışlıkları üzerine kuruludur.

Kıyıda kalan çoğunluğun isimsiz sesleri hâlindeki anlatıcı kahramanlar, var olabilmenin imkânsızlığı ve kendini gerçekleştirme sorunları yaşayan kişilerdir. Her fırsatta okur karşısına çıkan ve kaçınılmaz bir son olduğu hatırlatılan ölüme giden yolda, pasif kalmanın değil etkinleşmenin gerekliliğine vurgu yapılırken insanların tercihlerinin geleceklerini belirleyeceğine dikkat çekilir. Hayatı anlamlandıracak unsurlarla bilinçli seçimler arasında bağ kurulan hikâyelerde, düz değil çoklu bakış telkin edilir ve bu durum, öne çıkacak yeni mevsimin hazırlanmasını sağlar.

Sıradan insanların günlük rutinleri içerisinde biçimlenen manevi atmosferlerini aktaran Serkan Türk, durum tespitlerinin arasına sıkıştırdığı çıkış teklifleriyle, modern bireyin tek başına ortama ortak olur ve trajedilerini önleme uğraşında bulunur. Böylece kişilerin geçmişten gelen ve geleceğe erişecek olan şahsi serüvenlerine eşlik eden çağdaş bir duygudaş hâline, destek sesine dönüşür.

Kaynakça

- Burtek, Zeliha (2007), “Yaşam-Ölüm Teki Yaşam ve Ölüm Çiftine Karşı”, *Cogito-Fanatizm: Ya Bizdensin Ya Öteki*, 53: 110-120.
- Eliuz, Ülkü (2021), “Kurguya Yansıyan Köklü Dönüşüm: Cumhuriyet Dönemi Türk Romanı (1923-1950)”, *Cumhuriyet Dönemi Roman Okumaları I (1923-1950) içinde* (9-16), Ülkü Eliuz, Gülşah Şişman, Burak Armağan, Emrah Seferoğlu (Ed.), İstanbul: Kesit Yayınları.
- Erden, Aysu (2009), *Çağdaş Türk Öykü ve Romanlarında Yaratıcılık*, Ankara: Hayal Yayınları.
- Kanter, Beyhan (2012), “Haldun Taner’in Öykülerinde Kimlik Algısı”, *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5/8: 73-81.
- Narlı, Mehmet (2016), *Öykü Burcu Kuramsal Yaklaşımlar/Çözümlemeler/Değiniler*, İstanbul: İz Yayıncılık.
- Sağlık, Şaban (2005), “Parodiden Varoluş’a Öykünün Evrensel Dili (Yapısı)”, *Hece-Türk Öykücülüğü Özel Sayısı*, 46/47: 138-151.
- Türk, Serkan (2014), *Bak Önümüzde Yeni Bir Mevsim*, İstanbul: Dedalus Kitap.

Uyar, Fatih (2021), *Yabancılaşma Açısından Hasan Ali Toptaş Anlatılarında Yapı ve İzlek*, Ankara: Yıldırım Beyazıt Üniversitesi: Basılmamış Doktora Tezi.

Yivli, Oktay (2019), *Öykü Nasıl Okunur: Modern Öykü ve Yöntem*, Ankara: Günce Yayınları.

Extended Abstract

Published as the fourth story book of Serkan Türk, who is one of the representatives of contemporary Turkish literature with his works in the genres of short stories, poems, and essays, *Bak Önümüzde Yeni Bir Mevsim*, contains twelve stories. The stories, in which the reasons for the fragmentation, inability to hold on, siege, loneliness, alienation, and lack of communication experienced by people in the modern world are mostly conveyed through the narratives of the characters, are the tragedies of those on the edge of life. The characters, whose names are not usually mentioned, could not complete the existence and individuation stages, sometimes due to individual preferences and sometimes external obligations. The fictions, in which the causes are explained and the results are shown, actually start at this point. Because the work leaves the reader to decide how to construct the after which is hidden in its name, and enables future production to be made through inquiries. The name *Bak Önümüzde Yeni Bir Mevsim* is an expression of a call for hope, although it is incomplete. As it stands, the positive image it has gives rise to the opinion that the future scenario design in minds should proceed on a similar plane. But in the stories placed on the axis of death and loss, the season ahead is winter, not spring or summer. This structure, which is preserved for eleven stories, changes in the twelfth and last story. Attention is drawn to the necessity of developing perspective and looking at events from a different point of view in order to be hopeful. Thus, a transition is made from the pessimistic picture that prevails in fiction to hope.

The first story of the work, “Hitler ve Yoldaki Üç Kişi”, is based on the narrator, who has an unnamed hero-me perspective, and recounts what he went through on the train journey. In the fiction, the system of domination formed by the majority turns into tyranny, violating individual borders and the restriction of freedom is exemplified. In the story, the dictatorship and miscommunication practiced by the general public is revealed through a character who is pressed both physically and psychologically, who is attacked by private space, who seeks to be understood and realizes himself, but who is silenced and violates his rights, is marginalized and besieged.

In “Hadi Öldür Şunu Aslanım”, the fall of the unnamed hero-I narrator is handled again. The point where the hero, who is dragged from radio programming to animal fight narrator, has reached both in his family and business life, and his falling into meaninglessness step by step in the process of being thrown are discussed. Unable to overcome obstacles in the struggle to hold on to life, the protagonist exhibits a struggling character, and is marginalized by experiencing the destruction they create by involuntarily joining the order established by those who distanced themselves from the human essence.

In the story “Krampon Kazası”, the protagonist remembers his past through the associations created by a pigeon entering his house. Making use of the symbolic representation of the act of liberation in order to repair the ruin in his soul, the protagonist makes a move for self-realization and undertakes the carrier of the referents of the hope of reaching the new season in the title of the work.

“Son Durak” is the story of longing for the past and loss. In the story, in which the dissatisfaction of the narrator hero, who is aware of the fact that the desire to return and the hope of being together are the main elements that bind the person to life, in the hopeless waiting, the sad dimensions of the helplessness combined with loneliness are shown in the story. In the story, which focuses on the tragedy of turning into a living dead, by mentioning the

spiritual effect of the lost and the images of the disappeared in the last stage of life, the impossibility of existence is processed around the basic themes of loneliness and desolation.

In the story “Hiç Yaşamamış Gibi Olmak”, a cleaning lady in the grip of loneliness is caught in a platonic love and she loses her dream love in a fire. The narrator, who cannot overcome the deadlock of loneliness, appears as a character who is unsuccessful, on the edge of life, cannot reach the object of desire that he thinks will realize himself, cannot be included in the life he watches from the sidelines, cannot exist and finally loses hope of individuation. Thus, he presents the sameness in the distinction between existence and non-existence, which is given by the words “not lived” and “to be” in the name of the story, based on the contrast.

In the sixth story of the work, “Bak Önümüzde Yeni Bir Mevsim”, the situation of a man who lost his wife twenty-one years ago, under the inertifying effect of the past animated by objects, is shown. The dress form, which reflects the limitations of individuation within the meta-premise order, turns into an obstacle to the hero's independence. The man, who thinks that the sensory structure in lived reality can be preserved outside the object, will be able to reach the age of a “new season” in the name of the story, where he will realize the future project, which is the necessity of being on the world/living, and therefore his own self, with his action.

The protagonist's preference for an inactive life is displayed in “Bir Yakınım İçin”, which is another of the stories that deals with the last stage of life in the context of loneliness. The protagonist, who becomes aimless with desolation, shows his upright stance, which he has adopted since childhood, and does not accept help, while buying medicine at the pharmacy. This situation, which is the source of the name of the story, has to change in the last part when he gets sick in the park and the children around call him a taxi.

In the eighth story titled “Kalbim Oyuncak Bir Gemi Senin Sularında”, the protagonist, like the other characters, displays a structure that watches life from the shore, turns to the inner self, and experiences spiritual destruction in the intensity of emotion and imagination. The character's swaying in the grip of loneliness, who cannot find a solution to his unfinished life in the face of death, is exhibited as the wobble of a toy ship on the water, as is the reference in the title of the story.

In “Küçük Şeyler”, which is the only story of the work that is narrated by the narrator with a divine point of view, it is about clinging to life with small things, thus making life meaningful. The marginality of the characters in all of the stories is also valid for the character here. Because although he tries to take pictures of babies and make their memories eternal, he is afraid of having a baby. This is an indication that the sustainability of reality has not been activated.

The story of “Fotokopici Dükkânı” consists of showing the states of bewilderment and indifference of the protagonist, who coincides with the main event from the sidelines. He loses his provincial identity in the face of the murder news and continues to have his breakfast with all his insensitivity. With this state, he exemplifies the alienated individual of the modern period.

In the story “Wannsee'nin Mavi Suları”, the longings and sorrows of two sisters, one of whom has aged in her hometown and the other in Berlin, are aware that they will reach the end of their lives before they can meet each other. In the story, where the mother, who is left behind, is the protagonist, the necessities of spiritual existence are questioned while focusing on the destruction caused by incompleteness and incompleteness.

In the last story of the work, “Ailenizden Biri Beklenmedik Bir Anda”, it is told that during the conversation before a dinner, the father character of the family consisting of mother, father and two adult children tells about a dream he saw, the child looks at its interpretation from the dream interpretation and ignores the mention of death. In the story, which emphasizes that life has sharp aspects by giving two opposite situations together and that the choices made by the person determine his life, the narrator's choice between death and life starts the process of constructing the “after” that is hidden in the name of the work.

Consisting of twelve stories, *Bak Önümüzde Yeni Bir Mevsim*, the individual unrest of the age is handled through people living in non-metropolitan areas rather than turmoil/chaos. The stories, in which the dimensions of spiritual destruction such as loneliness, alienation, lack of communication, longing, regret in different geographies and identities are shown, are mostly based on the losses, defeats and incompleteness of the characters. Transferring the spiritual atmosphere of ordinary people that are formed in their daily routines, Serkan Türk shares the loneliness of the modern individual and tries to prevent their tragedies, with the exit proposals that he squeezes between the situation determinations. Thus, it turns into a contemporary sympathetic voice, a voice of support, that accompanies people's personal adventures from the past and which will reach the future.